

leto dobi mesto okoli 6000 gld. od hranilnice! Ali to ni lepa pomoč za gospodarstvo in bi ta denar okraju škodil? Ta dobiček pa izvira od tod, da hranilnica dobiva sirotinske ali otročje denarje v shrambo, za katere plačuje na leto samo $4\frac{1}{2}\%$!

Ali bi se ne dala ustanoviti okrajna hranilnica, ker je večina denarja od slovenskih staršev in otrok iz okraja? Kako mislite, rojaki, o tem vprašanji? Zdaj po zimi nas delo ne sili, lahko se o takih stvareh razgovarjamo!

Hv.

Nekaj iz okolice Mariborske.

Od sv. Križa pri Mariboru piše nam se tole: V kakih sedmih letih so si naši kmetje okrog Maribora ustanovili 6 čitalnic ali bralnih društev; to je, šest trdnjav zoper narodne sovražnike, šest taborov, v katerih se naše ljudstvo uči braniti svoj jezik in svojo domovino. Zaeli so bili s tem vrli Rušanci; zatoraj smem reči, da so Ruše rodišče vsem tem čitalnicam. Tje so prihajali Križančani in Lovrenčani; kmalu so si pa sami osnovali jednaka društva. Iz Sentlovrenca je iskra šla dalje po Pohorju — do Ribnice. Oj, da bi se našli možje, ki bi jo podnetili še v Vuzenici, na Muti in Marenbergu! Izvrstni domoljubi so bili preteklo leto ustanovili dve novi čitalnici: v Jarenini in pri sv. Jakobu v Slov. goricah. Vsa ta društva lepo prospevajo. Narod naš ljubi čitanje in pošteno zabavo. Krvavo potrebno je tako ognjišče kje ob Pesnici in v Kamnici, potem pri sv. Petru pri Radgoni. Se ve, da je od kraja mnogo truda; v časi je treba tudi globlje v žep poseči; ali kdor zares svoj narod ljubi, premagal bode vse ovire in sitnosti. Vstrašiti se ne sme dela in ne obupati, ako na jedenkrat ne vidi mnogo vspeha in Bog ve, kakih čudežev. Naposled vendar ne izostane sad, ako je društveno delovanje vstrajno. Duh, ki prešinja društvo, širi se polagoma po vsej okolici. Če tudi se ne topi starim odrevenelo njih srce, vendar postaja mladi zarod naroden. Jaz vsaj ne vem za drugo sredstvo, kako bi se dalo vzdramiti naše ljudstvo, nego so bralna društva. Mnogo [bi se pač tu lahko še storilo; saj se nahaja povsod kaj narodnih mož; ali žal, da se ti bojijo dela. Marsikateri ima domoljubje v srce zaprto, kakor bi se bal, da mu ga kdo ne ukrade; v časi mu pride tudi na jezik; dalje pa Bog ne daj. Takšna ljubezen je mrtva, kakor je vera mrtva brez dejanja.

Koliko pa vzmorejo skromne moči, katere navdušuje iskrena ljubezen do naroda, kaže najjasneje veselica, katero je bilo tukajšnje bralno društvo priredilo o priliki svojega občnega zbora. Naj mi ne zamerijo gospodje, ki

so sodelovali, da jim izrekam tu javno zahvalo. Čast, komur čast!

Tajnik in blagajnik sta nam povedala, da društvo dobro izhaja, da šteje 32 udov in ima že v svojej knjižnici nad sto knjig in časopisov, dasiravno še le obstoji četrto leto. Potem je jasno in zanimivo razlagal gosp. drd. Pipuš o testamentih. G. učitelj Svit. Hauptman je govoril o jako koristnem predmetu, namreč o gnojivju sadnemu drevju. Na to nam nariše g. S. kratko slikico iz tožne naše zgodovine, ki je pisana s krvjo in solzami, — o turških navelih v Podravji. Govornik je primerjal današnje nemčurje s tedanjimi janičarji, ki so požigali, ropali, pustošili lastno svojo domovino in klali lastne svoje brate. Vošnjakova igra: „Svoji k svojim“ je zelo ugajala. Vse osebe so lepo igrale, posebno Anka Tojzelnova in Liza Pipuševa. Ta igra je kakor nalašč za kmetske čitalnice. Konečno nam je g. Sv. Hauptman podal, kot nameček, šaljivi prizor: „Kako je Matevž štruklje delal“. Izvrstno jih je delal in dobri so bili, da še se nam zdaj sline cedé. Žal mora biti sosedom, da tega niso prišli gledat. Med raznimi točkami so naši fantje lepo peli; brata Tone in Svit. Hauptman sta pa svirala narodne na piščal in gosli. Vse to in pa sladka kapljica Koroščeva je naredilo društvo kaj veselo, da smo pozabili vsakdanjih muk in skrbi.

Gospodarske stvari.

Ozebljina.

Večkrat se izgodi, da človek ozebe v roke noge, ušesa itd. Najbolj pa je to hudó, če se izgodi že otroku, ker siročče nosi potlej celo življenje ta križ, ki se mu ponavlja vsako zimo. Mogoče pa je še največkrat v tej reči pomagati, ako se prav ravna. Kedar namreč kdo ozebe v roke ali noge, naj si da prinesiti vode, v kateri se je kuhala bela repa ter si naj z njo umiva ozeble ude, ali kolikor mogoče, naj bode voda vroča.

Kedar se je to storilo in so že udje mehki, gibčni, zbršje se noga ali roka rahlo, pa do cela. Zatem se namaže še s strdjo in obveže s snažno cunjo ali pa se položi na ozebel ud cunja, na kateri je razmazana strd ter ostane to nekaj dni na njem. Kdor stori tako, ne bo mu težave več delala ozeblina; drago pa tudi ni to zdravilo.

Bučele in njih napajanje.

Da je bučelam treba od časa do časa srkati vode va se, to znamo in je tega bučelam poleti toliko bolj treba, kolikor manj dobijo rose na cvetji. Vprašanje je torej le o tem, ali je dobro, potrebno napajati bučele pozimi? Mi v tem oziru nimamo skušenj in zato ne

more reči, da je, pa tudi ne, da ni dobro. Kdor zna, da je bučelam treba miru po zimi in da ostanejo vse na kupu, v gruči, ta bode pa rekel brez pomislika, da ni treba bučel napajati, da je bolje pustiti jih na miru ter jih ne motiti v njih dobrodejnem pokoju.

Tako je odgovorilo tudi na dotično vprašanje v Alzaciji izmed 63 bučelarjev tovnej 50, češ, da bi bilo to na škodo bučelam. Drugih 7 misli, da bi bilo prav, toda le izjemoma tako napajanje, 4 mislijo, da je v spomladi napajati bučele, kedar začne z zasadi in samo dva sta za napajanje po zimi, pa se ve, da se to naj godi le v toplem vremenu.

Iz tega pa si lahko povzame bučelar nauk: pusti po zimi bučele lepo na miru, skrbi pa za to, da jim bode do volje toplote in nič nepokoja od sovražnih živali ali živalic.

Sejmovi. Dne 17. januarja v Kapelah, v Petrovčah in v Gornji Radgoni. Dne 20. januarja v Arnožu, na Malih Rodnah, pri sv. Lenartu v slov. gor. Dne 21. januarja na Teharjah in dne 22. januarja v Marenbergu, v Mozirji in v Radgoni. Dne 24. januarja v Kostivnici.

Dopisi.

Iz Celja. (Božičnica.) Na kvaterno nedeljo vršila se je v zavodu čč. šolskih sester vesela „božičnica“. Zbralo se je mnogo občinstva; navzoči bili so tudi: mil. gosp. opat Fr. Ogradi, visokorodni minist. svetnik g. Konrad Vašič s soprogo, šolski nadzornik g. Blaž Ambrožič s soprogo, prof. g. Zavadlal, domači gg. duhovniki in drugi. Dosedanji načelnik kat. podp. društva, vlč. gosp. prof. Krušič pozdravi došle goste v primernem govoru. „Vahterici“ pa, ki piše, da je bil omenjeni govor napérjen proti Nemcem, odgovarjajo tisti, ki so ga slišali, z besedama: „nesramna laž“. Na to pride na vrsto igra: sv. noč; pa prednašanje: St. Francisci Weihnachtskrippe. Novega leta dan; in pesni: V plamenu se žari, Pridite molit Jezusa, Pastirci pri jaslicah. Predstavljalo in pelo se je prav dobro, za to pa izrekamo čč. sestram za njih trud iskreno zahvalo. Zdaj razložijo mil. in preč. g. opat in novi načelnik tega društva v mikavni besedi pomén božičnice in božičnega drevesca. Slednjič se razdeli obuteli in obleka med 160 revnih učencev in učenk. V ta blagi namen nabralo se je v denarjih okoli 150 gld. in pri zadnji tomboli 8. decembra čistega dobička 38 gld. Visokorodni gosp. Vašič daroval je 50 gld. Iz mesta omeniti nam je še posebej tudi gg. trgovce: Krick, Traun & Stinger, Schmidl in gospó Seiler. Ker potrebe vedno naraščajo, udje pa se zmerom krčijo, utihotapil se je društvu že primanjkljaj od 1000 gold.

Obračamo se torej v imenu revnih pa pridnih slovenskih otrok do vseh dosedanjih in prihodnjih podpirateljev z nujno prošnjo, da v novem letu društvu podpore ne samo ne odtegnejo, temveč po moči še podvojijo. „Kar ste enemu izmed najmanjših storili, to ste meni storili“.

Iz Lehna na Pohorji. (Zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda.) Kdor čita vrli „Mir“, gotovo ga iz srca veseli, ko bere, kako vrlo in navdušeno se borijo koroški Slovenci za svoj narodni obstanek. Pogosto se čita, kako z veseljem ustanavljajo podružnice družbe sv. Cirila in Metoda in kako so jim potem zvesti udje. Radostilo bi me, ko bi mogel tudi jaz kaj enakega poročati, a žal, da temu ni tako, kajti ko je odbor naše podružnice bil dne 12. oktobra sklical zborovanje, prišlo je toliko udov, da ni bilo potreba človeku vseh prstov obeh rok za to, da jih prešteje, dasiravno je bilo, mislim, nad sto povabil razposlanih. Zastonj je iskalo oko udov iz Ribnice in Janžvega vrha. Kaj ne, gospod urednik, to je žalostno znamenje? Znamenje je, da nas mika zopet spati narodno spanje, iz katerega smo se komaj nekoliko prebudili. Kam pridemo, ako bomo tako malomarni! Od ene strani preži na naše otroke lačni „šulverein“, a od druge strani steguje gladni „Südmark“ svoje kremplje po naših posestvih, in mi... Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti in kdo bi si upal trditi, da se s tako malomarnostjo ne zaničujemo tudi mi? Kako pa potem zamoremo in hočemo zahtevati, da bi nas spoštovali tujci!

Iz Čadrama. (Razne novosti.) Preteklo leto je bilo za nas v marsikaterem oziru stalnega spomina, kajti dalo nam je, kakor drugim, izvrstne vinske kapljice, katera se je kar od preše po 40—45 gold. polovnjak prodala, pa tudi mnogo jabelk, ki so tudi lepo ceno imela in so ljudje veliko denarjev dobili. Tudi krme smo veliko pridelali in ker je živina precej draga, so gospodarji za tisto precej okroglega stržili in krompirja bilo je toliko, kakor že veliko let ne. Vendar dalje, kakor te reči, nam bo ono ostalo, kar smo si Bogu v čast lepega naročili in to je med drugim: nova svetilnica za našo najlepšo cerkev sv. Barbare. Njo je napravil pasar Henrik Zadnjikar v Ljubljani za 95 gld., lepo in okusno; potem nam je meseca majnika znani slikar g. Tom. Fantoni 2 kapeli pri cesti med Čadramom in Oplotnico na presno prav čedno zmalal in je vse popravilo stalo čez 200 gold., za katero so farani polovico vložili; poglavitno delo pa je bilo popravilo naše stare farne cerkve meseca junija in julija. To se nam je po cesarski gosposki in komisijonu naročilo, ker se je kazalo, da se hoče en del zida, proti zapadni strani, podreti s celim pevskim korom. To popravilo je bilo cenjeno na 800 gld. in ga je prevzel bistriški